

Ο Ευρωπαϊός Αξιωματικός

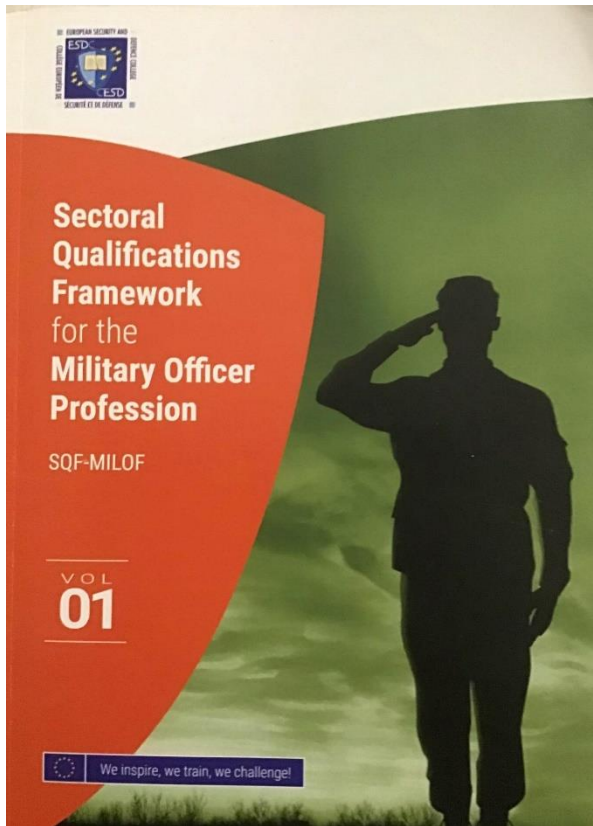
1. Το απαιτούμενο Πλαίσιο Προσόντων και η αναγκαία επαγγελματική και ακαδημαϊκή του μόρφωση

Την 15^η Σεπτεμβρίου συμμετείχα στις Βρυξέλλες σε μια Διάσκεψη Υψηλού Επιπέδου που οργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Κολλέγιο Ασφάλειας και Άμυνας (ESDC) με θέμα το νέο «Τομεακό Πλαίσιο Προσόντων (ΤΠΠ) για τους Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων (ΑΕΔ) – ΤΠΠ-ΑΕΔ» (Sectoral Qualification Framework for Military Officers - SQF-MILOF) για τη συμμετοχή του αλλά και την αξία αυτού του νέου ΤΠΠ, τόσο στη διαλειτουργικότητα των Ένοπλων Δυνάμεων (ΕΔ) μεταξύ αλλά και εντός των ίδιων των κρατών – μελών, όσο και στην επαγγελματική και ακαδημαϊκή επιμόρφωση των Αξιωματικών των ΕΔ τους.

Κατά τη διάρκεια της Διάσκεψης, πέραν των συγχαρητηρίων στους αξιωματικούς των ΕΔ για την επιτυχή ολοκλήρωση του Τομεακού Πλαισίου, αναπτύχθηκαν διάφορες προτάσεις για την επιτυχή εφαρμογή και υλοποίηση αυτού. Προσωπικά, επέμεινα στην ανάγκη υλοποίησης του Πλαισίου από όλα τα κράτη-μέλη υπό την αιγίδα της Στρατιωτικής Επιτροπής της ΕΕ, κάτι που θα υπερνικήσει πολλά εμπόδια αλλά και

την ανάγκη επέκτασης του Τομεακού Πλαισίου Προσόντων και στους Υπαξιωματικούς.

Κάνοντας μια ιστορική αναδρομή, το θέμα του Πλαισίου Προσόντων αναπτύχθηκε για πρώτη φορά από 2009 έως το 2013, από το Ευρωπαϊκό Κολλέγιο Ασφάλειας και Άμυνας (ESDC) το οποίο ανέπτυξε το πρώτο στάδιο ενός τέτοιου Πλαισίου για αξιωματικούς των ΕΔ στην αρχική τους εκπαίδευση και κατάρτιση. Το πρώτο αυτό Στάδιο κατέληξε στη δημιουργία ενός Προγράμματος Στρατιωτικού ERASMUS μεταξύ των Στρατιωτικών Ακαδημιών διαφόρων κρατών – μελών.

Την 19 Ιουλίου 2016, ως ο τότε Πρόεδρος της Στρατιωτικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUMC) έλαβα τις συστάσεις της Ομάδας Στρατιωτικής Εκπαίδευσης της ΕΕ και κάλεσα το Κολλέγιο, με την υποστήριξη του Στρατιωτικού Επιτελείου της ΕΕ (EUMS), να εξετάσει τη δημιουργία ενός Τομεακού Πλαισίου

Προσόντων για όλα τα επίπεδα της καριέρας του αξιωματικού των ΕΔ (ΤΠΠ-ΑΕΔ / SQF-MILOF).

Μετά από εκτενή διαβούλευση με τα κράτη μέλη, το ΤΠΠ-ΑΕΔ ολοκληρώθηκε στα τέλη του 2020. Στη συνέχεια, το Τομεακό Πλαίσιο υποβλήθηκε σε αυστηρές διαδικασίες αξιολόγησης και επικύρωσης, συμπεριλαμβανομένης της δοκιμής του τελικού προϊόντος από διάφορους διεθνείς ανεξάρτητους αξιολογητές.

Το τελικό Πλαίσιο προωθεί την αμοιβαία κατανόηση και την αμοιβαία συνεργασία μεταξύ των αξιωματικών των ΕΔ στα διάφορα κράτη-μέλη, οι οποίες θα συμβάλλουν στην επιτυχία των κοινών στρατιωτικών στόχων της ΕΕ. Καθιστά κάτ' αυτόν τον τρόπο, πολύ πιο εύκολο και αποτελεσματικό για τους αξιωματικούς με κοινή ευρωπαϊκή στρατιωτική ταυτότητα και εκπαίδευση να αναλάβουν πολλαπλές και διαφορετικές αποστολές τόσο κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους όσο και κατά την ενεργό υπηρεσία τους, πράγμα που σημαίνει συμμετοχή σε πολυεθνικές ασκήσεις, εκπαιδεύσεις και τελικά επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα, δεν επιτρέπει την εξάλειψη των μοναδικών εθνικών χαρακτηριστικών ή των στρατιωτικών παραδόσεων κάθε μεμονωμένου κράτους- μέλους.

Το ΤΠΠ-ΑΕΔ είναι ένα εργαλείο που έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τα κράτη-μέλη της ΕΕ να αναπτύξουν και να ταξινομήσουν τα διάφορα απαιτούμενα στρατιωτικά προσόντα. Περιγράφει συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα για το επάγγελμα του

αξιωματικού των ΕΔ, χρησιμοποιώντας μια ιεραρχία τεσσάρων επιπέδων αυξανόμενης πολυπλοκότητας, κατανεμημένη σε τέσσερα επίπεδα στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Το Τομεακό Πλαίσιο Προσόντων για όλα τα στάδια της σταδιοδρομίας ενός στρατιωτικού αξιωματικού (SQF-MILOF) όχι μόνο προσφέρει απαντήσεις για μια πιο διαλειτουργική Ευρώπη, αλλά και τοποθετεί τον Ευρωπαϊό αξιωματικό μέσα στο γενικό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ- EQF) αλλά και στο ευθυγραμμισμένο με αυτό Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ) και θέτει στη διάθεση των κρατών-μελών πρακτικούς χάρτες πορείας για την εφαρμογή του.

Κατ' αυτόν τον τρόπο το ΤΠΠ-ΑΕΔ προβλέπει όπως προαναφέρθηκε τέσσερα επίπεδα (ΤΠΠ 1-4 / SQF 1-4) αυξανόμενης πολυπλοκότητας και μαθησιακών απαιτήσεων και καταξίωσης τα οποία αντιστοιχήθηκαν με τα τέσσερα ανώτατα επίπεδα του Ευρωπαϊκού (και Εθνικού) Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ 5-8) δηλαδή:

- ΤΠΠ-ΑΕΔ-1/ΕΠΠ-5: Μεταδευτεροβάθμιος τίτλος με πρακτική εξειδίκευση,
- ΤΠΠ-ΑΕΔ-2/ΕΠΠ-6: Πανεπιστημιακός τίτλος
- ΤΠΠ-ΑΕΔ-3/ΕΠΠ-7: Μεταπτυχιακός Τίτλος
- ΤΠΠ-ΑΕΔ-4/ΕΠΠ-8: Διδακτορικός τίτλος

Τα τέσσερα αυτά επίπεδα μαθησιακών απαιτήσεων συνδυάστηκαν όπως αναφέρθηκε παραπάνω με τα τέσσερα επίπεδα των πολεμικών επιχειρήσεων και των

γνώσεων καθώς και δεξιοτήτων που απαιτούνται από τους αξιωματικούς για την επιτυχή διεξαγωγή τους.

- 1^ο Επίπεδο Επιχειρήσεων – Ατομικός ή και ομαδικός χειρισμός όπλων, οπλικών συστημάτων και πλατφορμών οπλικών συστημάτων - Ατομική και τακτική γνώση, οργάνωση και διοίκηση για το τακτικό επίπεδο μέχρι Διμοιρία. Αντιστοιχεί με το ΤΠΠ-ΑΕΔ – 1 και το ΕΠΠ-5 και τα υφιστάμενα Σχολεία Εφαρμογής και Βασικής Εκπαίδευσης των ΕΔ.
- 2^ο Επίπεδο Επιχειρήσεων – Τακτικό επίπεδο διοικήσεως υπομονάδων, μονάδων (Ταγμάτων) και Τακτικών Συγκροτημάτων Ταγμάτων και συμμετοχή σε επιτελεία Σχηματισμών τακτικού επιπέδου. Αντιστοιχεί με το ΤΠΠ-ΑΕΔ – 2 και το ΕΠΠ-6 και τις υφιστάμενες Σχολές Πολέμου των Κλάδων των ΕΔ.
- 3^ο Επίπεδο Επιχειρήσεων – Επιχειρησιακό επίπεδο διοικήσεως μονάδων, Τακτικών Συγκροτημάτων και Σχηματισμών που εκτελούν συνδυασμένες και διακλαδικές επιχειρήσεις καθώς και συμμετοχή σε επιτελεία Σχηματισμών επιχειρησιακού επιπέδου. Αντιστοιχεί με το ΤΠΠ-ΑΕΔ – 3 και το ΕΠΠ-7 και την ΑΔΙ-ΣΠΟ (Ανωτάτη Διακλαδική Σχολή Πολέμου).
- 4^ο Επίπεδο Επιχειρήσεων – Ανώτατο Στρατηγικό επίπεδο πολιτικο-στρατιωτικής συνεργασίας και διοικήσεως Σχηματισμών, Μειζόνων Σχηματισμών ή και Κλάδων που εκτελούν στο σύνολο τους συνδυασμένες και διακλαδικές επιχειρήσεις καθώς και συμμετοχή σε επιτελεία Σχηματισμών και Κλάδων Στρατηγικού Επιπέδου. Αντιστοιχεί με το ΤΠΠ-ΑΕΔ – 4 και το ΕΠΠ-8 και την ΣΕΘΑ (Σχολή Εθνικής Άμυνας).

2. Χαρακτηριστικά, ιδιότητες και δεξιότητες για σήμερα και το μέλλον

Το Τομεακό Πλαίσιο Προσόντων του Αξκού των Ενόπλων Δυνάμεων (ΤΠΠ – ΑΕΔ) που παρουσιάστηκε την περασμένη εβδομάδα από το Κολλέγιο ESDC στις Βρυξέλλες και εκτέθηκε σε προηγούμενη ανάρτηση, είναι σχεδιασμένο για να απαντάει σε τρία βασικά ερωτήματα για τον Ευρωπαϊό Αξκό:

1. Πώς πρέπει να λειτουργεί και να ενεργεί ένας αξιωματικός μέσα στο πολύπλοκο και πολυδιάστατο περιβάλλον λειτουργίας του μέλλοντος, στο οποίο η ΕΕ θα χρειαστεί να αναπτύξει όλο το φάσμα των δυνατοτήτων της;

2. Τι ικανότητες πρέπει να περιμένουν οι διοικητές από τους αξιωματικούς τους σε περίπτωση απροσδόκητων και ταχέως εξελισσόμενων καταστάσεων κρίσεως με στρατιωτικές επιπτώσεις;

3. Ποιες γνώσεις, δεξιότητες, αυτονομία και ευθύνη πρέπει να αποκτήσει ένας αξιωματικός για να ανταποκριθεί στο αναμενόμενο προφίλ ικανοτήτων του Ευρωπαϊού αξιωματικού;

Το ΤΠΠ-ΑΕΔ σε ατομικό πλέον επίπεδο, προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά που η φύση του στρατιωτικού επαγγέλματος και οι απαιτήσεις νικηφόρας διεξαγωγής στρατιωτικών επιχειρήσεων απαιτούν σε όλα τα επίπεδα του πολέμου. Προσδιορίζονται έτσι οκτώ βασικές περιοχές απαιτήσεων που συνιστούν τα επιθυμητά γενικά χαρακτηριστικά του Αξιοματικού των ΕΔ, εκ των οποίων τέσσερεις πρώτες είναι υποχρεωτικές και οι υπόλοιπες τέσσερεις επιθυμητές:

(Υποχρεωτικά)

- Επιτυχώς ενταγμένο μέλος των ΕΔ.
- Επιδέξιος χειριστής οπλικών συστημάτων με ανεπτυγμένη τεχνική γνώση και συνείδηση για τα συστήματα αρμοδιότητος του που χρησιμοποιούν οι ΕΔ.
- Εξαιρετικός Ηγέτης προσωπικού με μεγάλη ικανότητα λήψεως αποφάσεων.
- Ανυπέρβλητος μαχητής ικανός να εμπνεύσει τους άνδρες του και να εκτελέσει επιτυχώς με επαγγελματισμό και στρατιωτικό ήθος ότι αποστολή του ανατεθεί.

(Επιθυμητά)

- Ιδιαίτερη ικανότητα αποκατάστασης επικοινωνίας και μετάδοση μηνυμάτων όχι μόνο προς τους υφιστάμενο προσωπικό του αλλά και σε πάσης φύσεως κρίσιμες καταστάσεις.
- Ιδιαίτερη ικανότητα ως εκπαιδευτής και καθηγητής σε ευρύ φάσμα αντικειμένων, αλλά και ικανός εκπαιδευόμενος και σπουδαστής με μεγάλη μαθησιακή ικανότητα.
- Ιδιαίτερη ικανότητα να διαθέτει ισχυρή κριτική σκέψη και μεγάλη ικανότητα δεισδυτικής διερεύνησης ευρείας γκάμας θεμάτων και σε βάθος.
- Ιδιαίτερη ικανότητα στο χειρισμό ευρείας γκάμας θεμάτων διπλωματίας ή διεθνούς ασφάλειας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Συμπερασματικά, στα πλαίσια της μελέτης του Τομεακού Πλαισίου Προσόντων για τους Αξιωματικούς έγινε δυνατόν να προσδιοριστούν οι δυνατότητες και τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει πλέον ο αξιωματικός του μέλλοντος:

- Ικανός να αναλύει τάσεις και καταστάσεις σε διάφορα πεδία και να υποβάλει εισηγήσεις βασισμένες σ αυτές τις αναλύσεις.
- Ικανός να σχεδιάζει ενέργειες στρατιωτικών τμημάτων για την αντιμετώπιση επερχόμενων γεγονότων και τη μείωση των δυσάρεστων συνεπειών τους.
- Ικανός και πρόθυμος να σκέφτεται και να ενεργεί σε στενή συνεργασία με άλλους σε διάφορους τομείς.
- Ικανός να εργάζεται σε στενή συνεργασία με ένα ευρύ φάσμα παραγόντων που θα περιλαμβάνει στρατιωτικούς συμμάχους, πολιτικούς οργανισμούς και πολιτικές αρχές, ιδιωτικές εταιρείες και ιδιώτες.
- Πανέτοιμος να αντιμετωπίσει δυναμικά αντιπάλους και εχθρούς που δεν είναι διατεθειμένοι να ακολουθούν τους Δυτικούς ηθικούς και νομικούς νόμους και κανόνες.
- Ικανός να συνεργαστεί αποτελεσματικά με διεθνείς παγκόσμιους ή περιφερειακούς οργανισμούς και δομές.
- Ικανός να συνδιαλέγεται και να συνεργάζεται με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με σκοπό να διευκολύνει την επιτυχία μιας επιχείρησης.
- Ικανός να εντρυφήσει και να χειριστεί τεχνολογικές καινοτομίες και εξελίξεις.
- Ικανός να προσαρμόζεται στη χρήση των τεχνολογικών καινοτομιών για τη διοίκηση και τον έλεγχο των στρατιωτικών δυνάμεων στο πεδίο της μάχης, τόσο για άμυνα από τη χρήση από τον εχθρό, όσο και για την εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων που αυτές παρέχει.
- Ικανός να αναγνωρίζει και να αποδέχεται τη δυναμική της τεχνητής νοημοσύνης στις στρατιωτικές επιχειρήσεις.
- Γνώστης του πεδίου της Κυβερνοασφάλειας και των απειλών και ευκαιριών που παρέχουν τα σύγχρονα συστήματα επικοινωνιών και ικανός να μοιράζεται πληροφορίες για κυβερνοαπειλές αλλά και θετικές ενέργειες στον Κυβερνοχώρο.
- Ικανός να διεξάγει επιχειρήσεις εξ αποστάσεως και να χειρίζεται ένα μεγάλο και πολύπλοκο αριθμό αισθητήρων.

- Επαρκής σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο για την ενάσκηση αποτελεσματικής ηγεσίας.
- Ευέλικτος και ευκολοπροσάρμοστος στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον και ικανός να επιδεικνύει πνεύμα συνεργασίας.
- Ικανός να εντάσσεται επιτυχώς σε υπερεθνικό περιβάλλον με ευρωπαϊκή ταυτότητα, χωρίς όμως να εκθέτει ή να χάνει τη δική του εθνική ταυτότητα.